

На основу члана 40. тачка 68. Статута општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 4/19) Скупштина општине Кањижа, на седници одржаној дана __. ____ 2019. године донела је

Предлог

РЕШЕЊЕ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ
ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА СЕНТА ЗА 2018. ГОДИНУ

I

Даје се сагласност на Годишњи извештај о раду и пословању Историјског архива Сента за 2018. годину, који је усвојио Управни одбор Историјског архива Сента на седници одржаној 27. фебруара 2019. године.

II

Ово Решење објавити у „Службеном листу општине Кањижа“.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Кањижа
Скупштина општине Кањижа
Број: 02-93/2019-I
Дана: __. __. 2019. године
Кањижа

Председник Скупштине општине
Милош Кравић

Образложење

Предлагач: Управни одбор Историјског архива Сента

Правни основ: Статут општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 4/19)

Разлог: 1967. године скупштине општина Сента, Ада, Бечеј, Кањижа и Србобран сагласиле су се везано за статусна питања Историјског архива у Сенти, који од те године врши послове на заштити архивске грађе на територији наведених пет општина. У финансирању делатности архива учествују наведене општине, а део средстава обезбеђује се из буџета АПВ и буџета Републике Србије. Историјски архив Сента је је Одлуком о буџету општине Кањижа за 2018. годину био утврђен као корисник буџетских средстава.

Одредбама члана 40. тачка 68. Статута општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа”, бр. 4/19) утврђено је да скупштина општине разматра и усваја годишње извештаје о раду јавних предузећа, установа и других јавних служби чији је оснивач или већински власник општина.

Управни одбор Историјског архива Сента на седници одржаној 27. фебруара 2019. године разматрао је и усвојио Годишњи извештај о раду и пословању Историјског архива Сента за 2018. годину. Надлежно радно тело Скупштине општине разматрало је Годишњи извештај о раду и пословању Историјског архива Сента за 2018. годину, а општинско веће као овлашћени предлагач утврдило је предлог решења о давању сагласности на наведени извештај и упутило исти Скупштини општине Кањижа на даљи поступак.

Ознака извршиоца и рок за извршење: Скупштина општине Кањижа – 28. седница

Извор средстава потребних за реализацију: Нису потребна средства за реализацију

**ИСТОРИЈСКИ АРХИВ СЕНТА
ISTORIJSKI ARHIV ŠENTA
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ZENTA**

**Дел. бр.: 011-33/1-1
Датум: 26.02.2019.**

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2018. ГОДИНУ**

**СЕНТА
2019**

САДРЖАЈ

1. ЗАКОНИ, ПРОПИСИ, УГОВОРИ, ОПШТИ УСЛОВИ РАДА.....	3
2. СТАТУС, ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ И УПРАВЉАЊЕ.....	3
3. РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА И НАДЗОРНОГ ОДБОРА	4
4. СРЕДСТВА ЗА ПРОГРАМЕ, УЛАГАЊА И ПОПРАВКЕ.....	4
5. ПРОСТОРИЈЕ АРХИВА.....	4
6. ЗАПОСЛЕНИ АРХИВА	5
7. СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ.....	6
8. МЕЂУНАРОДНА И МЕЂУАРХИВСКА САРАДЊА.....	6
9. СТРУЧНА КОНТРОЛА РАДА АРХИВА	7
10. ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И РЕГИСТРАТУРСКОГ МАТЕРИЈАЛА ВАН АРХИВА, КОД СТВАРАЛАЦА И ИМАЛАЦА	7
11. ПОСЛОВИ У СПРЕМИШНИМ ПРОСТОРИЈАМА АРХИВА	8
12. СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ.....	8
13. ПУБЛИКОВАЊЕ	9
14. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА	10
15. КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И БИБЛИОТЕЧКОГ МАТЕРИЈАЛА	10
16. ПОСЛОВИ АРХИВСКЕ БИБЛИОТЕКЕ.....	11
17. ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ.....	11
18. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ.....	11
19. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАЈИ О РАДУ	12
20. МАТИЧНИ ПОСЛОВИ	12
21. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕГИСТРАТУРАМА, РЕГИСТРАТУРСКОМ МАТЕРИЈАЛУ И АРХИВскоЈ ГРАЂИ КРАЈЕМ 2017. и 2018. ГОДИНЕ.....	12

На основу члана 44. става 1. тачке 8. Закона о култури („Сл. гласник РС“ бр. 72/09, 13/16 и 30/16 – испр.) Управни одбор Установе на својој седници од 27. фебруара 2019. године донео је одлуку бр. 011-10/88 о усвајању Извештаја о извршењу програма рада Архива за 2018. годину.

1. ЗАКОНИ, ПРОПИСИ, УГОВОРИ, ОПШТИ УСЛОВИ РАДА

Током прошле године усвојен је закон који утиче на рад Историјског архива: „Закон о електронској управи“ (Службени гласник РС бр. 27/18). Објављено је и стручно упутство, „Правилник о ближим условима за дигитализацију културног наслеђа“ („Службени гласник РС“ бр. 76/18). „Закон о архивској грађи и архивској служби“ је (након четири године изнова) стављен на јавну расправу, а његово усвајање може се очекивати у 2019. години.

Средства за редовну делатност су из општина које финансирају рад Историјског архива пристизала редовно, без знатнијег кашњења.

Одлуком председника Општине Сента бр. 46-20/2013-II од 23.10.2013. године Архиву је додељена на трајно коришћење једна зграда бивше сенћанске касарне од 4000 м² на адреси Новосадски пут 1. У тој једноспратници рачунајући само највеће сале (бивше „спаваоне“, величине 8x16 м) биће места за чување око 12.000 м¹ архивске грађе.

Завршетком треће фазе адаптације зграде, просторије Завода за културу војвођанских Мађара у целости су завршене, од дела зграде за потребе Архива обновљено је око 50%. Током протекле године реновирање је застало, а уколико се ове године настави под уобичајеним условима из претходних година, комплетни процес рада може бити окончан најраније 2021. године.

У Бечеју се и надаље мучимо са проблемом складиштења, део зграде који користи Историјски архив налази се у прилично лошем стању.

2. СТАТУС, ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ И УПРАВЉАЊЕ

Историјски архив у Сенти са Одсеком за архивску грађу у Бечеју је међуопштинска установа за заштиту архивске грађе и регистратурског материјала на територији пет општина: Аде, Бечеја, Кањиже, Сенте и Србобрана.

Статус Архива регулише Закон о јавним службама („Сл. Гласник Р. Србије“ 42/91, 71/94, 79/05, 81/05, 83/05 и 83/14) и Закон о запосленима у јавним службама („Сл. гласник РС“ бр. 113/17). У погледу стручног рада меродавни су Закон о култури („Сл. гласник РС“ бр. 72/09, 13/16 и 30/16 – испр.) и Закон о културним добрима („Сл. гласник РС“ 71/94).

Територијална надлежност, однос између пет општина и Архива и питање оснивача регулисан је Уговором из 1967. године. СО Сента је дана 20.03.1992. године под бројем 630-3/92-II донела Одлуку о преузимању оснивачких права и о органима Историјског архива у Сенти (“Службени лист општине Сента” бр. 1/92), која је измењена и допуњена Одлуком од 13.06.2011. године (“Службени лист општине Сента” бр. 7/11), Одлуком од 30.11.2012. године (“Службени лист општине Сента” бр. 25/12) и Одлуком од 17.02.2016. године (“Службени лист општине Сента” бр. 1/16).

Национални савет мађарске националне мањине дана 18. октобра 2010. године под бројем 26/2010 донео је одлуку о томе да је Историјски архив у Сенти

установа културе од посебног значаја за очување, унапређење и развој посебности националног идентитета мађарске националне мањине.

Општина Сента и Национални савет Мађарске националне мањине дана 14. јануара 2016. године склопиле су уговор о делимичном (50%) преносу оснивачких права на Национални савет. Након тога 17. фебруара 2016. године Скупштина општине Сента донела је Одлуку о изменама и допунама Одлуке о преузимању оснивачких права и органима Историјског архива у Сенти.

Важећи Статут установе је ступио на снагу Одлуком СО Сенте од 17. новембра 2016. године. (Дел. бр.: 63-3/2016-I)

3. РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА И НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Председница Шароши Габријела и чланови управног одбора Архива Ненад Шкрбић, Ана Хајнал, Сиђи Ференц, Копас Жолт и Тари Ласло именовани су од стране СО Сенте одлуком бр.: 020-6/2017-I од 24.02.2017. године. Члан управног одбора Молнар Тибор именован је одлуком СО Сенте бр. 020-110/2017-I од 29.11.2017. године. Управни одбор у 2018. години одржао је 5 седница са 19 тачака дневног реда.

Председница и чланови надзорног одбора Пастор Марија, Јухас Лашу Корнелија и Речко Саболч именовани су одлуком СО Сенте (бр.: 020-6/2017-I од 29.03.2017. год.) на мандатни период од 4 године. Надзорни одбор у 2018. години одржао је једну седницу са 4 тачака дневног реда.

4. СРЕДСТВА ЗА ПРОГРАМЕ, УЛАГАЊА И ПОПРАВКЕ

Од 750.000,00 динара које смо добили на редовном годишњем конкурс Министарства културе и информисања Републике Србије заменили смо прозоре на згради Одсека у Бечеју.

Употребом финансијских средстава добијених од општине Сента купили смо металне полице које су довољне за смештај 400 дужних метара архивске грађе. Укупна вредност набавке је 359.997,60 динара.

Посредством две успешне конкурсне апликације код Фондације „Габор Бетхлен” добили смо укупно 609.020,88 динара, а ова средства смо у складу са конкурсним материјалом усмерили ка рестаурацији најстаријих архивских документа, односно за организовање научне конференције (опширније: извештај под тачкама 17. и 18).

На одржавање зграде архивског одељења у Бечеју смо поред већ поменуте замене прозора утрошили 110.400,00 динара, док смо за одржавање моторних возила, фото-копир уређаја, односно штампача утрошили 225.112,50 динара.

5. ПРОСТОРИЈЕ АРХИВА

Историјски архив у Сенти и у Бечеју нема некретнине у свом власништву. Све зграде и просторије које архив користи представљају власништво Општине Сента, односно Општине Бечеј.

Укупан архивски простор износи 2430,00 м², од тога у Сенти у три зграде имамо 1988 м² а у Бечеју 442 м². У Сенти радне просторије заузимају свега 175,0 м² (за једанаест радника) у Бечеју 158,0 м² (за четири радника).

Зграда у Бечеју је у све лошијем стању. Слободног магацинског простора за преузимање архивске грађе немамо.

6. ЗАПОСЛЕНИ АРХИВА

Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време о организационим облицима система локалне самоуправе Општине Сента за 2017. годину ("Службени лист општине Сента", бр. 15/2017) за установу Историјски архив у Сенти утврђен је максимални број запослених од 10, а Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време за сваки организациони облик у систему локалне самоуправе-Општине Бечеј за 2017. годину ("Службени лист општине Бечеј", број 14/2017), утврђен је максимални број запослених од 4, што чини укупно 14 извршилаца.

Пошто је директор именовано лице, заједно с њим установа има 15 радника.

Ред. бр.	Радно место	Школска спрема	Број извршилаца - Сента	Број извршилаца - Бечеј	Укупно
1.	Директор установе на територији једног града, региона, више општина - именовано лице	висока	1		1
		Укупно:	1		1

Ред. бр.	Радно место	Школска спрема	Број извршилаца - Сента	Број извршилаца - Бечеј	Укупно
1.	Виши архивист	висока	2	1	3
2.	Архивист на пословима заштите архивске грађе и рег. материјала ван архива	висока	1		1
3.	Архивист	висока	1		1
4.	Самостални финансијско-рачуноводствени сарадник	виша/средња	1		1
5.	Оператер система II - информатичар	висока/виша	1		1
6.	Архивски помоћник	средња	3	2	5
7.	Књижничар	средња	1		1
8.	Радник за одржавање хигијене - чистачица	основна		1	1
		Укупно:	10	4	14

Табела бр. 1 – Број и структура запослених у Архиву

Послове финансијско-материјално пословања (књижење) у 2018. години вршила је за нас агенција „Актива 81“ у Сенти.

Одмори и одсуства коришћена су у складу са законом и општим актима архива.

7. СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ

Запослени Архива располажу са потребном школском спремом и положеним стручним испитом.

Индивидуално стручно усавршавање је током протекле године реализовано посредством пажљивог праћења иностране и домаће стручне литературе, односно учешћа на курсевима даљег стручног усавршавања.

У периоду од 8. до 11. јула 2018. у Печују је била приређена редовна годишња ванседишна скупштина Удружења мађарских архивиста. На овој манифестацији је учествовало готово 300 особа. На пленарним седницама је одржано 10 предавања, док су заинтересовани били у прилици да у седам секција одслушају 37 предавања, при чему су поред тога била одржана и 3 разговора за округлим столом.

Дана 20. септембра Иштван Фодор, Ференц Сиђи и Тибор Молнар били су учесници 11. Архивског дана у Суботици.

Архив града Будимпеште је у периоду од 16. до 18. октобра приредио тродневни мастер-курс за заграничне мађарске архивисте под називом „VI едукативни курс даљег стручног усавршавања црквених и заграничних мађарских архивиста“. Током едукације били смо у прилици да се путем општих предавања и радионичког рада упознамо са радом Архива града Будимпеште: како он евидентира, прикупља, чува и обрађује списе органа који се налазе у његовој надлежности, како их рестаурира и конзервира, којим методама врши одабир и прикупљање вредних приватних списа, те на крају како ставља сређени материјал на располагање истраживачима и странкама и како покушава да интегрише архивску педагогију у школску наставу. Поред тога, овај догађај је представљао и изванредну прилику за неговање стручних и личних контаката. На стручној едукацији су учествовали Иштван Фодор, Силвија Гајда, Тибор Молнар и Ференц Сиђи.

8. МЕЂУНАРОДНА И МЕЂУАРХИВСКА САРАДЊА

Пројекат Историјског архива и Националног историјског спомен-парка у Опустасеру под називом „Живи архиви – реликвије заједничког културног наслеђа“ чији је главни циљ истраживање и прикупљање оних делова културне баштине које имају исте корене на обе стране границе и који повезују нас започета је у марту 2018. године.

На крају прошле године у Сенти, Суботици и Сегедину завршено је архивско истраживање, израђена је база података истражених фирми и објављена је прва збирка студија, која приказује аграрну и занатску (индустријску) историју регије.

База података садржи податке о фирмама које су у периоду између 1876. и 1920. биле уписане у судски регистар фирми које су деловале по насебинама у бачком Потисју - у Ади, Адорјану, Кањижи, Мартоношу, Мољу и Сенти - као и оне које су биле уписане у судски регистар фирми које су деловале у Сегедину и по насебинама њему гравитирајућег округа - у Ходмезевашархељу, Хоргошу и Опустасеру.

Прва књига студија приказује аграрно-историјску прошлост регије. Циљ књиге је да коришћењем музеалних вредности и докумената од историјске вредности пружи обједињену, комплексну слику о сељачком, пољопривредном друштву епохе и његовом животу. Публикација ће у најдоступнијем могућем стилу

анимирати читаоце, односно да покуша да заинтересоване уведе у узбудљиви свет јавних збирки.

Обављен је конкурс за средњошколску омладину из завичајне историје под насловом: Заборављена прошлост – корени индустријске и пољопривредне производње. Од стране стручног жирија изабрани су најбољи радови који су објављени у штампаној форми у већ споменутој збирци студија. Пуштен је у рад фејсбук страница пројекта, односно окончани су радови на тематској веб страници www.ipalives.com.

У Опустасеру пре почетка извођења грађевинских радова извршена су археолошка истраживања терена. За време ископавања археолози нашли су вредан материјал који је ради даљег проучавања одвезен у Музеј Мора Ференц у Сегедин. Само након тога је започета изградња зграде за чување и излагање обновљених (рестаурираних) пољопривредних машина.

9. СТРУЧНА КОНТРОЛА РАДА АРХИВА

Комисија Матичне службе Архива Војводине и 2018. године обавила је контролу стручног рада нашег Архива (бр. записника: II. 630.2-10/3-18 од 06.12.2018. год.). Осим неколико мањих примедби, који имају за циљ усаглашавање стручног рада са другим архивима, рад наше установе оцењен је као добар.

Годишње планове и извештаје као и раније послали смо Националном савету мађарске националне мањине, Покрајинском секретаријату за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, Архиву Војводине и Србије и општинама на чијим територијама вршимо нашу делатност.

10. ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И РЕГИСТРАТУРСКОГ МАТЕРИЈАЛА ВАН АРХИВА, КОД СТВАРАЛАЦА И ИМАЛАЦА

Број евидентираних живих регистратура на нашој територији износи 646, док број укинутих регистратура је 506. У 2018. години сачињена су 19 записника о контроли регистратура (04-22/1-19).

Опомене због неизвршавања наложених радњи нису издате.

Пружање стручне помоћи регистратурама имаоцима и ствараоцима регистратурског материјала и архивске грађе одвијао се на разне начине, у складу са потребама појединих регистратура.

Дато је одобрење за коришћење Листе категорије регистратурског материјала са роковима чувања у 5 случајева. О листама води се евиденција у оквиру досијеа регистратура и у посебном попису аката (04-23/1-5). Попис аката води се и за прегледане и одобрене правилнике о канцеларијском пословању регистратура, прегледали смо 3 правилника (04-26/3).

Примили смо 20 преписа архивских књига која обухватају 480,53 м¹ архивске грађе и регистратурског материјала. (04-27/1-20).

Излучивање у регистратурама контролисано је у 24 случајева, о свим излучивањима сачињени су записници са списковима излученог безвредног регистратурског материјала. Укупно је излучено код ималаца 528,90 м¹ безвредног регистратурског материјала. О излучивањима у регистратурама води

се посебна евиденција у Архиву, у оквиру досијеа регистратура. Промене евидентирају се и у посебном попису аката (04-24/1-24).

Преузимање архивске грађе од предавалаца, сравњивање стварне количине са пописаним, уз проверу наведеног садржаја регистратурских јединица према попису и израда примопредајног записника извршено је у 6 случајева. За преузимање припремљено и преузето је 134,70 м¹ грађе. О преузимањима води се вишеструка евиденција: у досијеу регистратура, на посебном попису за преузимање (бр: 04-25/1-6), односно у досијеу фонда. Сва преузимања уписују се и у аквизицијску књигу, улазни инвентар архивске грађе (ул. инвентар: 966-971)

Заштита архивске грађе у приватном власништву. Већ дуже време врши се искључиво откупом грађе. У извештајној години нисмо имали понуду за откуп грађе.

11. ПОСЛОВИ У СПРЕМИШНИМ ПРОСТОРИЈАМА АРХИВА

Архивска грађа чува се на 5 локацији. У Сенти у „кули градске куће“, у депоу у улици Ади Ендре број 1, у депоу „Тиса“ у улици Петефи Шандора број 52 и у згради бивше Касарне. (Новосадски пут 1.) У Бечеју у згради Одсека у улици Зелена број 100. Кула зграде општине је ненаменска просторија, једина добра страна тих депоа је да су суве и безбедне од провале. Депо у улици Аду Ендре је једносратна зграда, адаптирана за потребе архива.

У Бечеју деповски простор је у све лошијем стању. Сув, обезбеђен металним решеткама, али проблеми се јављају у вези претераног оптерећења просторија. На неким зидовима и даље се појављују пукотине. У Бечеју немамо више места за преузимање грађе.

У 2018. години преузели смо на трајно чување 134,70 м¹ архивске грађе. С тим количина укупно чуване грађе у Архиву премашује 7.300 м¹.

Издавање архивске грађе на сређивање и обраду: издато је 569 спремишних јединица. Издавање грађе из спремишта на коришћење за потребе странака и истраживача извршено је у обиму од 1816 архивских јединица.

12. СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Историјска белешка израђена је за фондове који су потпуно сређене или пресређене у 2018. години. Укупно је израђено 4 бележака на 13 + 94 куцаних страна, за следеће фондове: Ф. 840, Ф. 841, Ф. 856, Ф. 857.

Класификација и систематизација извршена је у фондовима који су ове године сређене до нивоа кутије и обухваћени су сумарним инвентаром (4 фондова) у количини од 153 кутија односно 19,80 м¹. Класификација је извршена и у фондовима за које још није израђен сумарни инвентар. То су следећи фондови: Ф. 288, Ф. 810, Ф. 823, Ф. 834, Ф. 867 у количини од 128 кутија односно 16,64 м¹.

Укупна количина грађе која је обухваћена овим пословима износи 36,53 м¹. Обрада књига извршена је у фондовима са сумарним инвентаром у обиму од 83 књига (2,10 м¹). Осим тога обрађене су и књиге других фондова без сумарног инвентара укупно 139 комада или 3,10 м¹. (Ф. 823, Ф. 857). Број свеукупно обрађених књига је 222 односно 5,20 м¹.

Израда сумарног инвентара. Број израђених сумарних инвентара је 4 у обиму од 94 куцаних страна, то су:

Р. бр.	Бр. фонда	Назив фонда	Сређено (у м ¹)	Излучено (у м ¹)	Остаје (у м ¹)
1.	Ф. 840	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД, АДА Ада, (1982-2009); 1982-2009	21,80	11,60	10,20
2.	Ф. 841	ЗЕМЉОРАДНИЧКА ЗАДРУГА, АДА Ада, (1955-2009); [1957] 1966-2009	25,30	21,70	3,60
3.	Ф. 856	УГОСТИТЕЉСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „ТИСА“ Сента, (1959-1988); [1952-1958] 1959-1988	11,20	5,60	5,60
4.	Ф. 857	„АГРО-ТИСА“ ТП НА ВЕЛИКО И МАЛО Сента, (1960-1988); 1960-1988	6,90	4,40	2,50
Укупно:			73,80	56,55	65,20

Табела бр. 2 – Преглед сређених фондова у 2018. години

Излучивање безвредне грађе вршено је у фондовима за које је ове године израђен сумарни инвентар у количини од 43,30 м¹. Излучивање вршено је и у фондовима за које још не постоји сумарни инвентар или рађен пре 2018. године у количини од 23,00 м¹. То су следећи фондови: Ф. 288, Ф. 810, Ф. 823, Ф. 834, Ф. 867. Укупно је излучено 66,30 м¹ безвредне грађе.

За 4 сређених фондова израдили смо и обрасце за водич.

Формирано је 3 досијеа фондова (874-876) њихов садржај обухвата 7 нових података.

Од 1997. године водимо још следеће обрасце:

Општи инвентар О-1, књига пријема архивске грађе О-2 (966-971), образац за микрофилмове О-4 и регистар архивске грађе Р-1 (874-876).

13. ПУБЛИКОВАЊЕ

У 2017. смо поводом 320-годишњице Сенћанске битке издали један четворојезични (мађарски, српски, енглески, немачки) албум у пуном колору, који је наишао на изванредан пријем: за годину дана сви су примерци дистрибуирани. Након огромног успеха албум је у коригованом облику током протекле године публикован по други пут.

У сличном облику је објављена и публикација под називом „Матија Корвин у Сенти“ од аутора др Тибора Алмашија и Ласла Тарија, која на мађарском и српском језику упознаје читаоца са сенћанским конекцијама Матије Корвина.

Као резултат сарадње Историјског архива и Удружења пријатеља музеја и архива „Була Дудаш“ након више година је новом свеском обогаћена серија „Грађе за монографију Сенте“. Најновија свеска објављена је под називом „Стогодишње горњобрешко забавиште“. Аутор свеске је Иштван Фодор архивски саветник у пензији.

Дванаестог јануара 2018. у Сенти су на свечаности која је била уприличена поводом Дана мађарске културе уручена признања лауреатима конкурса „Лепа војвођанска мађарска књига“. У категорији научних и дискурзивних прозних дела, стручне књиге и публикација намењених вишем образовању, жири је наградио сенћански Историјски архив за публикацију под називом „Сента 1216-2016“ чији су аутори др Тибор Алмаши и Ласло Тари.

14. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

У току је обрада и сређивање дигитализоване грађе за фондове Ф. 119, Ф. 551, Ф. 554 и Ф. 671. (црквене матичне књиге)

Информатичар Копас Жолт бринуо је о несметаном функционисању рачунарске мреже и вршио је и актуализацију нашег вебсајта www.zentarhiv.rs новим садржајима. Извршена је и ревизија и допуна списка фондова на сајту.

15. КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И БИБЛИОТЕЧКОГ МАТЕРИЈАЛА

Коришћење архивске грађе омогућили смо непосредним путем кроз наше пријемне канцеларије, библиотеке (читаонице) у Сенти и у Бечеју, или путем писмених захтева. Захтеве странака примили смо и електронском поштом. Изводе смо издавали на језику оригинала, а уверења на српском или мађарском језику, зависно од захтева странака.

У извештајној години издато је укупно 983 уверења, од тога у Сенти издата су 665, а у Бечеју 318 уверења.

Највише уверења, преписа и копија издали смо у вези одузете имовине, двојног држављанства и радног односа.

Истраживаче примили смо сваког радног дана. Архивску грађу у Сенти истраживало је 33, а у Бечеју 67 истраживача. Укупан број истраживачких дана износи 380, од тога у Сенти остварено је 206, а у Бечеју 174 дана. Корисника библиотечког материјала било је 6, који су посетили архив 24 пута.

	Број истраживача	Број корисника библиотечког материјала	Број истраживачких дана	Број посете библиотеке
Сента (Сента, Кањижа и Ада)	33	6	206	24
Бечеј (Бечеј и Србобран)	67	-	174	-
Укупно:	100	6	380	24

Табела бр. 3 – Број истраживача архивске грађе и корисника библиотеке

Листа најчешће коришћених фондова и збирки:

- Ф.003 – Сента, град са уређеним сенатом (1850 – 1918); 1850 – 1918
- Ф.031 – Гимназија „Моша Пијаде“, Сента (1876 – 1979); 1876 – 1979;
- Ф.108 – Град Сента (1941 – 1944); 1941 – 1944;
- Ф.385 – Збирка сенћанских дневних и недељних листова (1875–1953), 1875–1953;
- Ф.560 – Привилегована варошица Сента (1766–1849), 1766–1849;
- Ф.436 – Збирка бечејских дневних и недељних листова (1895–1944), 1895–1944;
- Ф.550 – Српска православна парохија, Стари Бечеј (1744–1899), 1744–1899;
- Ф.670 – Православна црквена општина, Бачко Петрово Село, (1747–1895), 1747–1895;

16. ПОСЛОВИ АРХИВСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Архивска библиотека је затвореног типа, дакле коришћење библиотечког материјала омогућено је само у просторијама Архива. За обраду библиотечких јединица користимо програм „Szirén”. О сваком издању уносимо следеће податке у рачунар: инвентарски број, магацински број наслов, подаци о аутору, место и година издања, издавач, обим, начин набавке и УДК-број – који омогућава брзо проналажење књиге. **Досада обрађено је 4877 књига.**

У 2018. години путем поклона и куповине повећали смо књижни фонд за 31 књига, од тога као поклон добили смо 28, купили смо једну, а три књиге биле су издања наше установе. На крају године у библиотеци имали смо 7177 књига.

17. ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

У оквиру пројекта „**Очување наших вредности - рестаурација повеља и привилегија из XVII-XX века**” извршена је стручна рестаурација списа из збирке донационих повеља и повеља о привилегијама из XVII-XX века Историјског архива. Најважнији сегмент пројекта подржаног од стране Фондације „Габор Бетлен”, односно рестаурација списа, обављена је у архиву у периоду од 27. до 31. августа 2018. уз помоћ стручњака из Архива града Будимпеште. Након чишћења и рестаурације извршена је и дигитализација списа. Две наше вредне повеље добиле су нове репозиторне кутије у циљу што адекватније похране. За запослене наше установе ово је била особито добра прилика за стицање изразито практичних искустава.

До приказа фотографија списа након њихове рестаурације доћи ће ове године у оквиру једне изложбе која ће бити приређена на отвореном простору.

18. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

У јесењем полугодишту школске 2018/2019. године у Сенти смо одржали више архивско-педагошких предавања. Архивско-педагошким занимањем које је намењено ученицима 3. и 4. разреда основних школа под називом „Сенћанска битка” руководи Силвија Гајда.

Нашу су установу посетили ученици два нижа разреда основне школе (37 ученика), како би се интерактивним путем упознали са нашим радом и делатностима.

Петнаестог јуна 2018. у Сенти је одржана 89. Празнична недеља књиге, као и завршна манифестација XVII Дана дечје књиге. Пре пет година је по први пут под називом „Рандеву са књигом” приређена војвођанска мађарска смотре која скопчана са будимпештанском Празничном недељом књиге окупља и на тамошњој смотри фигурирајуће војвођанске мађарске издаваче, организације и установе које се баве књижним издаваштвом. Организатори су пронашли нарочито место за реализацију овог догађаја - градску тржницу. На тај су начин били у прилици да се упознају са књижном понудом и они купци који су само дошли на недељну пијаци. У овом догађају учествовала је и наша установа са бројним публикацијама, а ред је дошао и на усмено представљање наших најновијих издања.

На међународној конференцији која је била одржана поводом стоте годишњице

окончања Првог светског рата сумирани су резултати истраживања предузетих у последње четири године. Конференција је била приређена 4. октобра 2018. у свечаној сали сенћанске Градске куће. На једнодневној конференцији предавања на различите, са Првим светским ратом скопчане теме, одржало је деветоро позваних стручњака из земље и иностранства. Предавања су одржана на мађарском и српском језику, док је њихово поимање потпомогао синхрони тумач.

19. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАЈИ О РАДУ

Сваки радник води дневну и месечну евиденцију о свом раду. На основу тога директор и стручни радници израђују годишњи извештај. Годишња делатност обавља се на основу годишњег плана рада. Планове и извештаје достављамо Националном савету мађарске националне мањине, Секретаријату за културу и јавно информисање АПВ, Министарству културе Р. Србије, општинама (Сента, Бечеј, Кањижа, Ада и Србобран), матичном и другим архивима.

20. МАТИЧНИ ПОСЛОВИ

У 2018. години извршена је контрола рада нашег архива (види поглавље бр. 9). Наши радници нису били ангажовани у комисијама Матичне службе.

21. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕГИСТРАТУРАМА, РЕГИСТРАТУРСКОМ МАТЕРИЈАЛУ И АРХИВСКОЈ ГРАЂИ КРАЈЕМ 2017. и 2018. ГОДИНЕ

		2017	2018
1.	Број евидентираних активних (живих) регистратура	646	646
2.	Број евидентираних пасивних (укинутих) регистратура	505	506
3.	Шкартирано код ималаца, безвредни регистратурски материјал у дужним метрима (д.м.)	844,37	528,90
4.	Количина преузете грађе у Архив у д. м.	317,30	134,70
5.	Број обилазака са записником	22	19
6.	Укупан број фондова и збирки у Архиву	873	876
7.	Број регистратурски сређених фондова	821	824
8.	Број архивистички сређених фондова и збирки	5	5
9.	Број несређених фондова	44	47
10.	Количина укупно чуване грађе у Архиву у д. м.	7239,08	7307,48
11.	Количина регистратурски сређене грађе	4185,37	4250,57
12.	Архивистички обрађена грађа у д. м.	4,30	4,30
13.	Количина несређене грађе у Архиву у д. м.	3049,41	3056,91
14.	Количина излученог безвредног регистратурског материјала у Архиву у д. м.	107,64	66,30

Председник Управног одбора

Габриела Шароши

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ СЕНТА
TÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ZENTA
Дел. бр. 011-10/88
Датум: 27.02.2019.

ЗАПИСНИК

са 88. (осамдесетосме) седнице УПРАВНОГ ОДБОРА Историјског архива у Сенти, одржане дана 27. фебруара 2019. године са почетком у 08,00 часова у просторији Историјског архива у Сенти.

Присутни су: ШАРОШИ Габриела, председник Управног одбора
ТАРИ Ласло,
ШКРБИЋ Ненад,
ХАЈНАЛ Ана,
СИЋИ Ференц,
МОЛНАР Тибор,
КОПАС Жолт, чланови Управног одбора и
ФОДОР Иштван, директор Архива.

Одсутни су: -

За записничара се одређује: СИЋИ Ференц.

Председник Управног одбора отвара седницу, поздравља присутне, констатује да постоји кворум за пуноважно одлучивање и предлаже следећи

Дневни ред:

1. Усвајање записника са 87. седнице
2. Годишњи извештај о раду и пословању за 2018. годину
3. Завршни рачун за 2018. годину
4. Разно

Шароши Габриела, председник Управног одбора отвара седницу и ставља дневни ред на гласање. Дневни ред је дизањем руку, једногласно прихваћен.
Прелази се на разматрање дневног реда по тачкама.

Ад/1 Усвајање записника са 87. седнице Управног одбора.

Председник Управног одбора, Шароши Габриела је прочитала записник са претходне седнице Одбора.

Након саслушања излагања, једногласно се доноси следећа

ОДЛУКА: Усваја се записник са 87. седнице Управног одбора Историјског архива у Сенти без примедби.

Ад/2 Годишњи извештај о раду и пословању за 2018. годину

Уводно излагање је дао директор Фодор Иштван. Истакао је следеће:

- Током протекле године реновирање бивше сенћанске касарне је застало, а уколико се ове године настави под уобичајеним условима из претходних година, комплетни процес рада може бити окончан најраније 2021. године.
- У Бечеју проблеми депоновања архивске грађе остали су нерешени.
- У извештајној години издато је укупно 983 уверења, од тога у Сенти издата су 665, а у Бечеју 318 уверења. Највише уверења, преписа и копија издали смо у вези одузете имовине, двојног држављанства и радног односа.
- Истраживаче примили смо сваког радног дана. Архивску грађу у Сенти истраживало је 33, а у Бечеју 67 истраживача. Укупан број истраживачких дана износи 380, од тога у Сенти остварено је 206, а у Бечеју 174 дана. Корисника библиотечког материјала било је 6, који су посетили архив 24 пута.
- У 2018. години преузели смо на трајно чување 134,70 м¹ архивске грађе. С тим количина укупно чуване грађе у Архиву премашује 7.300 м¹.
- У оквиру пројекта „Очување наших вредности - рестаурација повеља и привилегија из XVII-XX века“ извршена је стручна рестаурација списа из збирке донационих повеља и повеља о привилегијама из XVII-XX века Историјског архива.
- На међународној конференцији која је била одржана поводом стоте годишњице окончања Првог светског рата сумирани су резултати истраживања предузетих у последње четири године. Конференција је била приређена 4. октобра 2018. у свечаној сали сенћанске Градске куће.
- Пројекат Историјског архива и Националног историјског спомен-парка у Опустасеру под називом „Живи архиви – реликвије заједничког културног наслеђа“ започета је у марту 2018. године. Током прошле године у Сенти, Суботици и Сегедину завршено је архивско истраживање, израђена је база података истражених фирми и објављена је прва збирка студија, која приказује аграрну и занатску (индустријску) историју регије. Пуштен је у рад фејсбук страница пројекта, односно окончани су радови на тематској веб страници www.ipalives.com.

Пошто није било примедби од стране чланова Одбора донета је једногласна

ОДЛУКА: Усваја се Годишњи извештај о раду и пословању за 2018. годину без примедби.

Ад/3 Завршни рачун за 2018. годину

Уводно излагање је дао директор Фодор Иштван. Истакао је следеће:

- Средства за редовну делатност су из општина које финансирају рад Историјског архива пристизала редовно, без знатнијег кашњења.
- Укупни расходи установе у 2018. години су износили око 23 милиона динара. Од тог износа је половина потрошена на личне дохотке радника, 1,3 милиона за сталне

трошкове архива, 1,6 милиона за услуге по уговору, 200 хиљада динара за специјализоване услуге, 1 милион за текуће поправке зграде и опрема, 600 хиљада за материјалне трошкове и око 3 милиона за ИПА пројекат „Живи архиви – Реликвије заједничког културног наслеђа“.

- Од 750.000,00 динара које смо добили на редовном годишњем конкурс Министарства културе и информисања Републике Србије заменили смо прозоре на згради Одсека у Бечеју.
- Употребом финансијских средстава добијених од општине Сента купили смо металне полице које су довољне за смештај 400 дужних метара архивске грађе. Укупна вредност набавке је 359.997,60 динара.
- Посредством две успешне конкурсне апликације код Фондације „Габор Бетлен“ добили смо укупно 609.020,88 динара, а ова средства смо у складу са конкурсним материјалом усмерили ка рестаурацији најстаријих архивских документа, односно за организовање научне конференције.
- На одржавање зграде архивског одељења у Бечеју смо поред већ поменуте замене прозора утрошили 110.400,00 динара, док смо за одржавање моторних возила, фото-копир уређаја, односно штампача утрошили 225.112,50 динара.

Пошто није било примедби од стране чланова Одбора на достављени материјал, донета је једногласна

ОДЛУКА: Усваја се Завршни рачун за 2018. годину.

Пошто је дневни ред исцрпљен, а под тачком „Разно“ нико од присутних није тражио реч председник закључује седницу у 8,40 часова.

Записничар
СИЋИ Ференц

Председник Управног одбора
ШАРОШИ Габриела